

پرداشتها، مقاصد و اقلام نامشهود

زهرا نوری

آندریاس بارکو (Andreas Barckow) رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) سخنرانی افتتاحیه کنفرانس مجازی تدوین‌گران استانداردهای جهانی در سپتامبر ۲۰۲۱ را ارائه کرد. او در این سخنرانی، برای بیش از ۱۴۰ نماینده از ۷۰ حوزه گزارشگری مالی، به بازتاب مسئولیت خود در سه ماه اول فعالیتش پرداخت و دستورکار هیئت برای سالهای پیش‌رو را مطرح کرد. همچنین نظرهای خود در مورد نحوه همکاری بیشتر هیئت با تدوین‌گران استانداردهای ملی را به‌اشتراک گذاشت.

مقدمه

در اولین روز کنفرانس جهانی تدوین‌گران استاندارد، در مراسم افتتاحیه رسمی که برخی به آن جشنواره هفته حسابداری می‌گویند، از لندن به شما صبح به‌خیر گفته و حضور شما را صمیمانه خوشامد می‌گوییم.

مشتاخانه در انتظار دیدار و گفتگو با بسیاری از شماها در این کنفرانس و همچنین نشستهای پاییزی هم‌نشینی بین‌المللی تدوین‌گران استانداردهای حسابداری^۱ (IFASS) و هم‌نشینی مشورتی استانداردهای حسابداری^۲ (ASAF) هستیم که در پی این کنفرانس برگزار خواهند شد.

تمایل داشتم که به‌طور حضوری با شما دیدار کنم، اما دوران همه‌گیری کووید ۱۹ همچنان به‌پایان نرسیده است. سلامتی و امنیت شما برای ما در اولویت قرار دارد، به‌همین دلیل این کنفرانس در قالب مجازی در حال برگزاری است.

مجازی به‌معنای مصنوعی یا با هیجان پایین نیست. گروه ما به رهبری فرد نیتو (Fred Nieto) و سرپرستی روبرتا راوولی (Roberta Ravelli)، اقدام شگفت‌انگیزی در جهت گردآوری یک برنامه کار عالی با فرصتهای زیاد برای تعامل انجام داده است.

ما نشستهای از پیش ضبط‌شده را به‌عنوان پیش‌زمینه برای هر موضوع در دستور کار تهیه کردیم، بنابراین تا حدی که وقت اجازه دهد، نظرهای خود را با شما مبادله کرده و به‌اشتراک می‌گذارم، به پرسشها پاسخ می‌دهم و نظرهای شما را جویا می‌شوم. لطفاً بازخوردهای

کردن برای تدوین‌گر استاندارد ملی، ناشی از جامعه‌گسترده‌تری است که هیئت به آن خدمت می‌کند و آن را در نظر دارد. ایجاد اجماع و تدوین استانداردهایی که در سطح جهان به‌کار گرفته شوند بسیار مشکل است، زیرا باید پیش زمینه‌های مختلف اقتصادی و چالش‌های گزارشگری را در نظر بگیریم.

معارفه و انتصاب من باید به‌صورت ارتباط از راه دور انجام می‌شد، اما با این وجود خوشحالم که چقدر خوب پیش رفت. به‌صراحت از تجربیاتی که سازمان در طی همه‌گیری کسب کرد و حتی بیشتر، از تعهد، خونگرمی و اشتیاق کارکنان و همکاران هیئت بهره‌مند شدم. از همه کارکنان بنیاد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تشکر ویژه دارم و از همه کمک‌ها و حمایت‌ها سپاسگزارم. پیام‌های شخصی بسیار زیادی که از طرف تدوین‌گران استاندارد و دیگر ذینفعان دریافت کردم، که با ارائه دعوت برای ملاقات و ابراز تمایل برای آشنایی حضوری با من به‌محض فراهم‌شدن شرایط، من را زیر تاثیر قرار داد. مایل هستم که به‌محض امکان، بسیاری از درخواست‌های شما را اجابت کنم.

من اولین نشست هیئت در ماه ژوئیه را رهبری کردم و اولین نشست حضوری آن در حدود یکسال گذشته در هفته گذشته برگزار شد. ما به‌طور مستمر وضعیت کووید ۱۹ را زیر نظر داریم. امیدوارم که به‌زودی بتوانیم نشست‌هایی را با نهادهای مشورتخواهی و مشورتی خود به‌صورت حضوری برگزار کنیم و دوباره ناظران را در نشست‌های هیئت پذیرا باشیم. اما همان‌طور که در ابتدا گفتم: اول امنیت! اجازه بدهید اکنون به دستور کار هیئت برای سال‌های پیش‌رو بپردازم.

مشورتخواهی دستور کار

سومین دستور کار هیئت به‌تازگی به‌پایان رسید. از صمیم قلب امیدوارم که همگی مشارکت داشته باشید، اظهار نظرهای خود را ارسال کنید یا به نظر سنجی ما پاسخ دهید. اگر تا به حال مشارکت نکردید، هنوز دیر نشده است، هنوز چند ساعت دیگر فرصت دارید؛ به‌شما صادقانه بگویم، شانس دیگری برای تاثیرگذاری بر دستور کار آینده هیئت نخواهید داشت. هر پنج سال یکبار به بازار می‌رویم و از ذینفعان خود

خود در مورد این رویکرد را در نظر سنجی ارائه‌شده بیان کنید. همان‌طور که بسیاری از شما می‌دانید، من شش سال به‌عنوان رئیس مرجع تدوین‌گر استاندارد حسابداری آلمان فعالیت کردم. دوست دارم ببیندیشم که این تجربه بینش خوبی نسبت به نیازهای شما فراهم آورده است. برآوردن این نیازها، موضوع اصلی این سخنرانی و موضوعی برای نوبت من به‌عنوان رئیس هیئت خواهد بود.

در جریان سخنان افتتاحیه به سه حوزه می‌پردازم. در ابتدا می‌خواهم که برداشت‌های اولیه از مسئولیت‌م را به‌اشتراک بگذارم. دوم، چند نکته درباره دستور کار هیئت برای سال‌های پیش‌رو ارائه خواهم داد. و در پایان می‌خواهم که رابطه بین هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و تدوین‌گران استاندارد ملی را گسترش دهم که بازتابی از زندگی گذشته من است.

برداشت‌های اولیه

اکنون نزدیک به سه‌ماه است که در مسئولیت جدید خود مشغول به فعالیت هستم، زیرا در اول ژوئیه رسماً جانشین هانس هوگروورست شدم. هانس، اقدام درخور توجهی را در رهبری سازمان انجام داد و اطمینان دارم که همه ما برای او آرزوی موفقیت در مراحل بعدی زندگی داریم.

به‌یقین، به‌عنوان رئیس جدید هیئت، می‌خواهم که اثری از خود به‌جا بگذارم، ایده‌هایم را بیان کنم و اولویت‌هایم را دنبال کنم. واضح است که من نیز دیدگاه‌ها و ایده‌های خود را دارم. با این حال، می‌دانم که همه ما، کارکنان سازمان ما و سازمان شما، با توجه به همه‌گیری پایدار کووید ۱۹ و پیامدهای آن بر زندگی، دچار تنش شده‌ایم.

بنابراین، من احساس کردم که اکنون زمان مناسبی برای درخواست یا حتی در نظر گرفتن تغییرهای بزرگ نیست، به‌ویژه به این دلیل که بیشتر آنها به مسائل میان‌مدت تا درازمدت می‌پردازند. از دیدگاه من، تغییر اثربخش، یکپارچه و آهسته بوده است، به‌دقت همان‌طور که انتظار داشتم.

با توجه به مسئولیت قبلی من، از زمانی که به هیئت ملحق شدم، با شگفتانه‌های بسیار کمی روبه‌رو شده‌ام. در نهایت، مسائل فنی، مسائل فنی هستند، هر جا که باشید. تفاوت اساسی میان کار کردن برای تدوین‌گر استاندارد جهانی با کار

همکاری دو هیئت استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و هیئت استانداردهای پایداری و تهیه الزامها با اصول و مفاهیم مشترک یک ضرورت است

می‌پرسیم که درباره این که منابعمان را کجا خرج کنیم، چه پیشنهادی دارید. این مشورتخواهیها مراحل مهمی در فرایند انجام کار هستند، زیرا می‌خواهیم اطمینان پیدا کنیم که از منابع محدود خود به بهترین شکل استفاده می‌کنیم. مشورتخواهی برای دستورکار به‌سادگی یک مسابقه زیبایی یا حراج نیست؛ مسئله شمارش آرا نیست. ما همه بازخوردها را جدی می‌گیریم.

هیئت به‌دنبال بازخورد در مورد حوزه‌هایی است که باید بر آنها تمرکز کنیم، معیارهایی که باید بر اساس آنها منابع را تخصیص دهیم و مجموعه‌ای از فعالیتها، شامل تدوین استانداردها-از جمله در نظر گرفتن اصلاحات در استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای **موسسه‌های کوچک و متوسط (SMEs)**، و نگهداری و کاربرد یکنواخت و گزارشگری مالی دیجیتال است.

ورود یک رئیس جدید به این معنا نیست که هیئت همه چیز را از صفر شروع می‌کند. من به یقین برای سازمان مهم هستیم، اما نه چندان مهم! ما یک برنامه‌کاری در حال اجرا داریم که براساس بازخوردهای دریافتی مربوط به مشورتخواهی برای دستور کار قبلی انجام می‌شود و متعهد به اتمام آن پروژه‌ها هستیم، مگر این که خلاف این را به ما بگویید. همچنین باید منابعی را برای انجام بازنگریهای پس‌از استقرار استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ و ۱۵ و ۱۶ و IFRS 9, 15 & ۱۶

16) اختصاص دهیم. در نتیجه، پروژه‌های جدید باید تنها برای برآورده کردن انتظارات از برنامه‌کاری هیئت برای سالهای ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۶، با اقدام در حال انجام سازگار باشند.

به عنوان بخشی از برنامه توسعه هیئت، به بازخوردهای گروه‌ها و نهادهای مشورتی توجه کردیم. در این بازخوردها سه پیام یکنواخت وجود دارد. اول، به ما توصیه شده که مراقب باشیم چه میزان مشورتخواهی و تغییر را بر ذینفعان تحمیل می‌کنیم. دوم، منابع کافی را برای همکاری با عضو جدید مورد انتظار در خانواده هیئت، یعنی هیئت پیشنهادی استانداردهای بین‌المللی پایداری (ISSB) در نظر بگیرید. و سوم، لطفاً در مورد اقدام نامشهود کاری انجام دهید!

اجازه دهید که با هر یک از این سه موضوع آشنا شویم. پیش از انجام این کار، اجازه دهید بر این تاکید کنم که هیئت هنوز بازخورد مشورتخواهی نسبت به دستورکار را به‌طور کامل بررسی نکرده است و بنابراین، هنوز درباره آن بحثی صورت نگرفته است. بنابراین، نظرهای من شامل الف) بازتابهای شخصی و ب) درباره حوزه‌هایی است که بازخوردهای به تقریب یکنواختی دریافت کردیم. هیئت قصد دارد همه بازخوردها را در سه‌ماه آینده بررسی کند و پیش از نهایی شدن برنامه کار در اوایل سال آینده، آن را با نهادهای مشورتی خود در میان بگذارد.

مشورتخواهیها و تغییرها

هیئت به‌طور کامل آگاه است که در ۱۸ ماه گذشته با بسیاری از ذینفعان خود، از جمله تدوین‌گران استانداردهای ملی مشورتخواهی کردیم. هر مشورتخواهی یک عمل متوازن‌کننده است. ما باید سرعت انجام پروژه‌های خود را حفظ کرده و مراقب برنامه‌های زمان‌بندی‌شده باشیم، و در همان حال به‌فوری اسناد مشورتخواهی جدید را به زمین شما نمی‌فرستیم تا شما به آن توجه کنید.

تلاش ما بر این بود که تاریخهای انتشار را متناوب تعیین کنیم و دوره‌های مشورتخواهی را به‌میزان درخور توجهی افزایش دادیم تا ذینفعان زمان بیشتری برای پاسخگویی داشته باشند. در راستای این اقدام، بازخوردهای بسیار مثبتی دریافت کردیم، اما با این محدودیت که تا چه اندازه می‌توانیم از شما انتظار داشته باشیم، نیز آشنا هستیم.

سالهای آینده، منابعی را برای همکاری با هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری پیشنهادی با جدیت در نظر خواهد گرفت.

اقلام نامشهود

در پایان به اقلام نامشهود می‌پردازم. در بسیاری از رویدادهای عمومی درباره اقلام نامشهود و نیاز به پرداختن به حسابداری در این حوزه صحبت کردم. بنابراین، با کسانی که این موضوع را مطرح کردند موافق هستم. **استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۸ (IAS 38)** هیئت در مورد داراییهای نامشهود، بیش از ۲۰ سال سن دارد و به جز در مورد تغییرهای احتمالی ناشی از دیگر پروژه‌ها، هرگز مورد بازنگری قرار نگرفته است.

همه ما می‌پذیریم که اهمیت اقلام نامشهود، به‌ویژه اقلام نامشهود ایجادشده به‌وسیله واحد تجاری در دوده گذشته به‌میزان در خورتوجهی افزایش پیدا کرده است.

امروزه اگر نگوییم بیشتر شرکتها، بلکه بسیاری از آنها، در سراسر جهان در بخش خدمات فعالیت می‌کنند. آنها توجه بسیار زیاد بازارهای سرمایه را به‌خود جلب کرده‌اند و درواقع بالاترین ارزشگذاری بازار را به خود اختصاص داده‌اند. با این حال، ما مبنای خلق یا مصرف ارزش در این شرکتها را به‌خوبی درک نمی‌کنیم. به‌همین دلیل به‌نوبه خود دوست داریم هیئت بررسی کند که چه‌کاری می‌توانیم برای افزایش شفافیت در این حوزه انجام دهیم. بدیهی است که این تصمیم به‌طور کامل باید توسط هیئت مدیره گرفته شود و تنها پس از در نظر گرفتن تمام بازخوردی که دریافت می‌کنیم، انجام شود. بنابراین با ما همراه باشید!

بگذارید به آخرین حوزه امروزم بپردازم: رابطه بین شما و ما.

همکاری با تدوین‌گران استاندارد ملی

ناگفته نماند که تدوین‌گران استاندارد ملی یک گروه ذینفع بسیار مهم برای هیئت هستند. با توجه به سابقه من به‌عنوان رئیس سابق تدوینگر استاندارد ملی، ممکن است با شنیدن این جمله لبخند بزنید. چگونه می‌توانم چنین نظری نداشته باشم؟

برای من ورود از هیئت تدوین استاندارد ملی به مسئولیت جدید بسیار سودمند است. این مسئولیت این امکان را فراهم آورده که از ارتباطات موجود خود استفاده کنم، کار هیئت را از منظر یک تدوینگر استاندارد ملی ببینم و با توجه به این دیدگاه بدانیم که چه کاری به‌خوبی در حال انجام است و در

شایان ذکر است که به ذینفعان یادآوری کنیم که بیشتر اسنادی که هیئت مدیره در ۱۸ ماه گذشته در مورد آنها مشورتخواهی کرده است، منجر به تغییرهای فوری در گزارشگری مالی نمی‌شود.

هیئت مدیره باید قبل از گرفتن هرگونه تصمیم نهایی، بازخورد خود را بررسی کند و به‌محض این‌که یک استاندارد یا اصلاحیه نهایی منتشر شد، همواره به بنگاه‌ها زمان کافی بدهیم تا قبل از لازم‌الاجرا شدن تغییرها، خود را برای هرگونه تغییر آماده کنند.

همکاری با خواهرخوانده

هیئت امنای، به‌زودی درباره شروع همکاری با خواهرخوانده هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری برای پرداختن به موارد افشای مالی مربوط به پایداری، تصمیم خواهند گرفت. اگر دو هیئت تصمیم گرفتند که با هم کار را پیش ببرند، باید به هیئت مدیره و کارکنان فرصت دهیم تا اطمینان پیدا کنند که بین هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری رابطه لازم وجود دارد. من به‌نوبه‌خود متعهد به همکاری نزدیک با همتایان خود در دیگر هیئت هستم و برای این کار آمادگی دارم.

بسیاری از ذینفعان که به دو مشورتخواهی هیئت امنای پاسخ دادند، اهمیت ارتباط و استانداردگذاری مشترک را نشان دادند. استانداردهای مشترک به این معنی است که هر یک از هیئت‌ها نسبت به منابع خود تعهد دارند و در عین حال از تخصص و منابع هیئت دیگر نیز بهره می‌برند.

همکاری دو هیئت با یکدیگر و تهیه الزامها با اصول و مفاهیم مشترک، نه تنها مطلوب، بلکه یک ضرورت است. در واقع، یکی از نقاط قوت اصلی داشتن دو هیئت در یک سازمان است. من با این دیدگاه به‌طور کامل موافقم.

با این توصیف، بسیار زود است که دیدگاه‌هایی ارائه دهیم، درباره این‌که ارتباط دقیق از نظر کاربردی به‌چه معناست، چه اقدامی باید انجام شود، کجا و چگونه با یکدیگر همکاری کنیم، درحالی که استقلال یکدیگر را به رسمیت بشناسیم، به‌ویژه، این‌که برخی از حوزه‌های اصلی همچنان نیازمند تصمیم‌گیری هیئت امنای است. اما اجازه دهید به شما اطمینان دهم که هیئت هنگام تصمیم‌گیری در مورد اولویتهای دستورکار خود برای

کجا می‌توانیم بهتر باشیم.

تدوین‌گران استاندارد ملی به‌طور اساسی، چشم‌وگوش هیئت هستند. همچنین تخصص ارزشمندی را دارا هستند. تدوین‌گران به‌طور معمول به ذینفعان محلی، به‌ویژه سرمایه‌گذاران، بیشتر از آن‌چه هیئت می‌تواند، نزدیک خواهند بود، اهمیتی ندارد که ما چقدر در این حوزه فعالیت می‌کنیم. افزون بر این، به‌احتمال زیاد، شما مسائل مربوط به حوزه خود را بسیار زودتر مشاهده خواهید کرد و به ما در حل آنها قبل از این‌که در دیگر حوزه‌های گزارشگری نیز روی دهند، کمک می‌کنید.

هنگامی که صحبت از ارتباط بین هیئت و ذینفعان حوزه گزارشگری می‌شود، شما ارتباط کاری بسیار مفیدی فراهم می‌کنید؛ چه در اطلاع‌رسانی، چه در پرداختن به درخواستهای موضوعی دستورکار که توسط کمیته تفسیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دریافت شده، و چه اختصاص مطالب آموزشی، که اینها تنها چند مورد هستند. و من آگاهانه از کلمه «ارتباط کاری» استفاده کردم تا نشان دهم که آن را بیشتر به‌عنوان یک خیابان دوطرفه می‌بینم تا یک طرفه.

البته می‌دانم که تنوعی از تدوین‌گران استاندارد در این کنفرانس حضور دارند. تدوین‌گران استاندارد دارای شکل قانونی متفاوتی هستند- خصوصی در مقابل عمومی؛ اندازه‌های مختلف- بزرگ در مقابل کوچک؛ تجربه‌های مختلف؛ رشد یافته یا در حال ظرفیت‌سازی؛ رسالت‌های مختلف- به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس یا برای همه شرکت‌ها، گزارشگری مالی حساب‌گرا یا کل‌گرا. هیئت باید همه را در نظر بگیرد و هیچ‌کس را مجزا نکند. ترجیح این است که باید به دنبال ترتیبات کاری بهینه باشیم و خواسته‌ها و تجربه‌های شما را در نظر بگیریم.

یکی از حوزه‌هایی که مشتاق بررسی آن هستیم، این است که آیا می‌توانیم از قابلیت‌های شما بیشتر استفاده کنیم تا در تدوین استاندارد به ما کمک کند. همه ما محدودیتهای منابع داریم، بنابراین باید انگیزه واقعی داشته باشیم تا ببینیم در کجا امکان همکاری وجود دارد. اکنون، «اما» و «اگرهای» زیادی در هر دو طرف وجود دارد.

و این نکات از دید من پنهان نیست. باید بپذیریم که هیئت نمی‌تواند استقلال خود را به‌خطر بیاندازد، همان‌طور که شما نمی‌توانید مسئولیتهای خود را کنار بگذارید.

اما به این معنا هم نیست که دستکم نمی‌توانیم در بخشهای خاصی از فرایند با هم همکاری کنیم. بازنگری پس از استقرار، حوزه آشکاری است که در حال حاضر در این حوزه، تدوین‌گران استاندارد ملی سهم بزرگی در ترغیب، درخواست و هدایت بازخورد دارند. به این ترتیب، ما نمونه‌های زیادی از تحقیقات عالی و اطلاع‌رسانی توسط استانداردگذاران ملی را مشاهده کردیم که می‌توانند، در زمانی که محدوده مشخصی وجود دارد و پروژه به خوبی مدیریت می‌شود، به ما کمک کنند تا مرحله اولیه یک پروژه را بدون وجود هیچ پیچ‌وخمی کوتاه کنیم.

برای تعیین انتظارات همگانی: من نمی‌خواهم بیش از حد وعده بدهم و به‌احتمال بعد به قولم عمل نکنم. با این حال، ورود من با یک پیش‌زمینه تدوین استاندارد ملی، درک نسبتاً درستی از آن چیزی دارم که بسیاری از شما توان انجام آن را دارید، دارم. بنابراین، به‌نظر من، باید فرصتهای استفاده‌نشده را در نظر بگیریم. بنابراین اجازه دهید که درباره این موضوع به‌طور مناسب و کاملاً داخلی به‌عنوان بخشی از دوره تدوین هیئت در پنج سال آینده قبل از این‌که دوباره شما را ببینم، بحث کنم.

بیان نتایج

من در مورد حوزه‌های اصلی صحبت کردم که فکر می‌کنم زمان فکر کردن در مورد برنامه کاری آینده مهم هستند- ظرفیت ذینفعان برای پاسخ‌دادن، استقرار و اعمال الزام‌های جدید؛ اطمینان از ارتباط بین فعالیت هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری؛ و اقلام نامشهود و همچنین این‌که چرا رابطه با استانداردگذاران ملی همیشه سنگ‌بنای مهمی در کار ما خواهد بود.

امیدوارم از بقیه کنفرانس لذت ببرید و منتظر دیدار مجدد شما هستم.

پانوشته‌ها:

- 1- International Forum of Accounting Standard Setters
- 2- Accounting Standards Advisory Forum